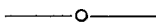
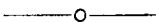

Az újabb meseirodalmat (1776—1840) egy külön rész tárgyalja s a mesék kedveléséről, elméletéről és irodalmáról szóló bevezetés után az oktató mese művelői közül Kónyi János, Pétzeli, András Sámuel, Ráday Gedeon, Aranka György, Csokonai, Aszalai és Kazinczy meséit ismerteti.

Eddig terjed művének kidolgozott része. Az erre köv. rész (229—330. l.) csak töredékesen készült el s a Nagy Ferenctől Szigethi Gy. Mózesig terjedő irodalmat vázlatosan ismerteti. Az „Utószó” közli a később feldolgozandó meseirodalom időrendes lajstromát s függelékül ezeket ígéri: 1. Térképek és rajzok: a) A mese művelőiről Magyarországon; b) Szemléltető sématisztató kimutatás az idegen hatásokról, itt egyben az idegen hatású s eredeti mesék mennyiségének viszonyáról. 2. Táblázatok egy-egy mesének magyar feldolgozásairól. 3. Bibliographia a) Kiadások, illetve megjelenési helyek, b) irodalmi feldolgozások és kritikai munkák. 4. Névsor a mese művelőiről.

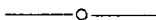

6. Steiger Imre: W. Rein pedagógiai rendszere.

7. Dr. Thót László: Középkori büntető igazságszolgáltatás főbb intézményei. Az istenítéletekről, különös tekintettel hazánkra.

(Megjelent nyomtatásban: Bosnyák Z. könyvny. Budapest, 1908. 37. l.)

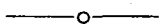
8. Br. Zejk Adéle: Epiktetos.

Epiktetos ismeretére kedvező körülmény az, hogy igen sok adatunk van életére nézve. Azonban mégis legtöbb adatot őrzött meg számunkra Arrianos, ki tanítványa volt s később kiadta azon jegyzeteit, melyeket Epiktetos tanítása közben készített. — A phrygiai Hierapolisban született Nero uralkodása alatt s mint rabszolga került Rómába. Az írók feljegyzése szerint nyomorék, sánta volt. Domitianus alatt már felszabadították, ki 89-ben a többi philosophussal együtt száműzte. Ekkor Epirusba ment s valószínűleg Hadrianus alatt tért vissza, akivel jó viszonyban is állott. Ennek kegye azonban nem tette boldoggá Epiktetost; szerinte nem a szönyegek díszei egy ház-

nak, hanem a mértékletesség és szerénység. Ezen erényei közé sorozható alázatossága is. Ezen elvei miatt voltak tudósok, akik kereszténynek gondolták. Valamint Sokrates, úgy ő sem írt. Mestere Musonius Rufus, leghűségesebb és legtehetségesebb tanítványa Arrianus volt.

Epiktetos philosophiáját leginkább e két szó fejezi ki: *ἀνέχον καὶ ἀπέχον*. Fő jellemvonása az *ἀταραξία*. Epiktetos fő-törekvése az erény megismerése volt. Csak a jó és igaz értékeit ismeri el, de teljesen a valóság álláspontjára helyezkedik; legfontosabbnak az egyéniség helyes kialakítását tartja. Az első helyre az etikát, a második és harmadik helyre a megismerést, tudást és bizonyítást teszi. A jó szerint elérhető. A philosophia az egyetlen út az erényhez. A régi stoicus szigor már nincs meg Epiktetosnál. A jó és rossz emberrel egyaránt kell törődni. Sőt a rosszra még több gondot kell fordítani. Az öngyilkosságot hibáztatja. A barátság nála a legfontosabb.

Ezek után Epiktetos Kézikönyvének: az *Ἐγχειρίδιον*-nak fordítása következik, melyhez, a műszók jegyzékét és azok magyarázatát csatolja.

1921—22. tanévi doktori értekezések:

1. Almai Irén: A nemzetgazdasági rendszerek hatása hazánk történetére. 1690—1848.

Nagy negyedretü 2—50. 1. gépírás. (1921. dec.). A 2. lapon felsorolja forrásait: Kautz, Szentkláray, Ballagi, Maurer, Deák Farkas stb. műveit.

Az értekezés tárgya kidolgozásra nagyon fontos, mert igazi kulcsát adja a török hódoltság óta Magyarországon végbe ment fejlődésnek. A köreszme a 18-ik században nem az abszolutizmus, melyért egy kor népei sem lelkesedhetnek, hanem a gazdasági reformáció, mely fölváltotta a vallási reformációt, s új boldogulást ígért.

A francia XIV. Lajos király volt a mintája a 18. század többi uralkodójának e század első felében. Valamennyire ráragadt az atyáskodó, önkényes fejedelem példája, de csak azért, mert meglátták nála az állam- és nemzetboldogítás titkát, a